

ת"פ 9844/06/12 - מדינת ישראל, משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד פיליפ זוברסקי, רליצה זוברסקה, מרטה זוברסקה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 9844-06-12 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' זוברסקי ואח'
תיק חיצוני: 5280-20083-1325

בפני מאשימה
כב' השופט הישאם אבו שחאדה
מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה ע"י
עו"ד איריס מוריץ
נגד
נאשמים
1. פיליפ זוברסקי ע"י ב"כ עו"ד גיא פלנטר
2. רליצה זוברסקה ע"י ב"כ עו"ד דן באומן
3. מרטה זוברסקה ע"י עו"ד יוסי ציטיאט

ה ח ל ט ה

1. בפני בקשה להורות על מחיקתה של נאשמת 3, מרטה זוברסקה (להלן: **מרטה**) מכתב האישום מחמת טענה של הגנה מן הצדק. נאשמת 2, רליצה זוברסקה (להלן: **רליצה**) היא אחותו של נאשם 1, פיליפ זוברסקי (להלן: פיליפ) ומרטה היא אימו.

א. השתלשלות ההליכים בתיק

2. בחודש יוני 2012 הוגש כתב אישום כנגד פיליפ, בגין האירוע נשוא כתב האישום שבפני (להלן: **כתב האישום המקורי**). בכתב האישום המקורי, רליצה ומרטה נרשמו כעדות תביעה. ב-2.10.13, המאשימה ביקשה לתקן את כתב האישום המקורי שהוגש כנגד פיליפ, כך שרליצה ומרטה ימחקו מהפרק של "עדי התביעה" ויתווספו כנאשמות. פיליפ התנגד לתיקון וטען כי הוספת אימו ואחותו לכתב האישום, מקימה עבורו טענה של הגנה מן הצדק. בהחלטתי מיום 16.10.13, דחיתי את ההתנגדות והוריתי על תיקון כתב האישום ע"י הוספתן של רליצה ומרטה כנאשמות נוספות בתיק ובסעיף 6(ה) להחלטה קבעתי את הדברים הבאים:

"התנגדותו של הנאשם לתיקון כתב אישום על ידי העלאת טענה של "הגנה מן הצדק" בשל שיהוי בהגשת כתב האישום כנגד צדדי ג' שהמאשימה מבקשת להוסיף לכתב

האישום, וזאת גם אם מדובר בקרובי משפחתו של הנאשם מדרגה ראשונה, אין בה ממש. ככל שאימו ואחותו של הנאשם יראו לנכון להעלות טענה זו, או כל טענה אחרת, בבוא העת לאחר צירופן לכתב האישום, הדרך פתוחה בפניהן לעשות כן וטענותיהן ידונו לגופו של עניין. אין זה מתפקידו של הנאשם להעלות טענות בשמן. בכל מקרה, אינני מביע כל עמדה, מכל מין וסוג, לגבי שאלת תקפותה, או העדר תקפותה, של טענת "הגנה מן הצדק" מחמת שיהוי בהגשת כתב האישום כנגד האם והאחות."

3. משתוקן כתב האישום וצורפו רליצה ומרטה כנאשמות נוספות, התקיימה ישיבת הקראה ונקבע מועד להוכחות. כתב האישום העדכני שתלוי ועומד כיום כנגד שלושת הנאשמים, מייחס להם את העבירות הבאות: אי נקיטת צעדי זהירות בחיה לפי סעיף 338(א)(6) לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**); החזקת כלב מסוכן בניגוד להוראות לפי סעיף 18(ג)(1) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (להלן: **חוק להסדרת הפיקוח על כלבים**) יחד עם תקנות 4 ו-5 לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים (יבוא והחזקה של כלבים מסוכנים) תשס"ה - 2004 (להלן: **התקנות**).

4. על פי עובדת כתב האישום העדכני, במועד הרלוונטי לכתב האישום, היו הנאשמים הבעלים של כלב מגזע "פיט-בול" (להלן: **הכלב המסוכן**) והתגוררו בדירה בבניין בתחומי העיר לוד (להלן: **הבניין** או **הדירה**, לפי העניין). באותה עת, התגוררה בדירה אחרת באותו בניין הגב' ולנטינה ילסיינקו (להלן: **המתלוננת**). ביום 13.3.08 ירדה המתלוננת במדרגות הבניין עם כלב שבחזקתה. באותה עת, שהה הכלב המסוכן יחד עם רליצה בדירה. מרטה פתחה את דלת הדירה ואז יצא הכלב המסוכן מהבית ותקף את המתלוננת בכך שהתנפל עליה ונשך אותה. כתוצאה מכך, סבלה המתלוננת מחתכים בפניה וידיה ומקטיעה של חלק מאחת מאצבעות ידיה. פיליפ החזיק בכלב המסוכן ללא רישיון ולא גידר ולא נעל את החצרים שבהם הוחזק הכלב באופן שימנע מהכלב המסוכן לצאת מהם.

ב. טענותיה של מרטה

5. מרטה העלתה טענה שיש לבטל את כתב האישום כנגדה מחמת הגנה מן הצדק ואשר להלן רכיביה:

א. אכיפה סלקטיבית - המאשימה נקטה באכיפה סלקטיבית בעת שהחליטה להגיש כתב אישום כנגדה ולא להגיש כתב אישום גם כנגד המתלוננת בגין עבירות דומות, וזאת לאור העובדה כי הכלב של המתלוננת גם הוא הוחזק שלא כדיון, ללא מחסום וללא רצועה. כמו כן, הכלב של המתלוננת תקף את מרטה וגם לה נגרמו חבלות ויש על כך גם תיעוד רפואי.

ב. עקיפה של סעיף 4 לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א - 1971 - מרתה, בהיותה אימו של פיליפ, לא ניתן להעיד אותה כנגדו וזאת כמצוות סעיף 4 לפקודת הראיות (להלן: **פקודת הראיות**). המאשימה טענה בעת שרשמה אותה כעדה מטעמה בכתב האישום המקורי

ומשגילתה את טעות זו, הוסיפה אותה כנאשמת בכתב האישום וזאת במטרה לעקוף את הוראות סעיף 4 לפקודת הראיות. "העקיפה" היא בכך שככל שמרטה תבחר להעיד בפרשת ההגנה, תהיה פתוחה הדרך למאשימה לחקור אותה בחקירה נגדית (ראו סעיף 161(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982, (להלן: **החסד"פ**)). ככל שמרתה תבחר שלא להעיד, הרי שהדבר עלול להיות בעוכריה לאור הוראותיו של סעיף 162(א) לחסד"פ, שהימנעות מלהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות כנגדה. על כן, הנחת היסוד היא שמרתה תבחר להעיד ובדרך זו המאשימה תתגבר על המגבלה הדיונית שקבועה בסעיף 4 לפקודת הראיות.

ג. שיהוי בהגשת כתב האישום - העבירות נשוא כתב האישום בוצעו לכאורה ביום 13.3.08 ופעולות החקירה בתיק הסתיימו ביוני 2008. מרתה הוספה כנאשמת בתיק רק בעקבות החלטתי מ-16.10.13. השיהוי בהגשת כתב האישום מהווה עילה כשלעצמה לביטולו.

6. המאשימה משיבה לטענתו אלה כדלקמן:

א. לגבי הטענה בדבר אכיפה סלקטיבית - מדובר בהחלטה עניינית שהתקבלה על סמך חומר החקירה בתיק ולאחר בדיקה של האשם של כל אחד מהצדדים באירוע נשוא כתב האישום. בכל מקרה, לטענת המאשימה אין כאן בסיס לאכיפה בררנית והוספת מרטה לכתב האישום היו מטעמים עניינים גרידא.

ב. לגבי הטענה בדבר עקיפה של סעיף 4 לפקודת הראיות - הטעות של המאשימה בהוספת מרטה כעת תביעה בכתב האישום המקורי, היתה בתום לב ומשגילתה את טעותה זו ביקשה לתקן את דרכיה דבר שהינו לגיטימי ומותר.

ג. לגבי הטענה בדבר שיהוי בהגשת כתב האישום - המאשימה טענה שגם אם חל שיהוי, הרי שלאור חומרת הנזק שנגרם למתלוננת, אין מקום לפטור את מרטה מאחריותה לאירוע.

ג. **הטענה בדבר אכיפה סלקטיבית**

7. טענה זו, לעניות דעתי, לא ניתן להכריע בה בשלב זה עוד בטרם שמיעת הראיות בתיק. אין בפני בית המשפט את חומר החקירה. על מנת לבדוק את שאלת האשם של מרטה לעומת המתלוננת, יש צורך בשמיעת מלוא הראיות. ללא שמיעת הראיות לא ניתן להכריע בסוגיית האשם ולכן גם לא ניתן לדעת אם ההחלטה להגיש כתב אישום כנגד מרטה ולא כנגד המתלוננת, היא החלטה סבירה בנסיבות העניין, או לא. בנסיבות אלה, טענה זו מקומה יפה בשלב הסיכומים לאחר שמיעת הראיות ואינני מוצא צורך להכריע בה.

ד. הטענה בדבר עקיפה של סעיף 4 לפקודת הראיות

8. לא התרשמתי שיש ממש בטענה זו. הוראותיו של סעיף 4 לפקודת הראיות הן ברורות וגם אם מרטה הוספה לרשימת עדי התביעה בטעות, הרי שלא ניתן לומר שנגרם נזק לפיליפ או למרטה מעצם הוספת שמה לרשימת עדי התביעה. הטעות הדיונית של המאשימה בהוספת שמה, כעדה כנגד בנה, אין בה בכדי לגבור על לשון סעיף 4 לפקודת הראיות, ובכל מקרה בית משפט לא היה מתיר את העדתה של מרטה מטעם המאשימה כנגד פיליפ. במילים אחרות, הרישום של מרטה כעדת תביעה בכתב האישום, איננו מעלה ואיננו מוריד. בנסיבות אלה, רכיב זה של הטענה של הגנה מן הצדק שבפיה של מרטה, דינו להידחות.

ה. הטענה בדבר שיהוי בהגשת כתב האישום

9. ב-ע"פ 7014/06 **מדינת ישראל נ' לימור** [פורסם בנבו] (4.9.07) נקבע (פסקה 62 לפסק הדין) כדלקמן:

"יתכנו מקרים נדירים בהן השתהותה של התביעה בהגשת כתב אישום תהיה בלתי סבירה באופן אשר יצדיק את ביטולו של כתב האישום וזאת בייחוד כאשר השתהות זו לא נובעת מסיבות מוצדקות".

10. ב-ע"פ 6384/11 **בן חיים נ' היועץ המשפטי לממשלה** [פורסם בנבו] (5.2.14) נקבע שבבוא בית משפט לבחון האם התקיים שיהוי בטיפול בהליך מסוים יש לשקול שני פרמטרים: **ראשית**, אורך ההשתהות. **שנית**, נסיבות ההשתהות (פסקאות 25 - 28 לפסק דינו של כבוד השופט ג'ובראן) (להלן: **בן חיים**). נעמוד להלן על שני הפרמטרים תוך יישומם על המקרה שבפני.

ה.1. לגבי הפרמטר של אורך ההשתהות

11. מרטה טענה שהפעולה האחרונה בתיק בוצעה בחודש יוני 2008 (ראו דברי בא כוחה של מרטה בפרוטוקול מיום 25.3.14, עמ' 24 ש' 28-29). בנוסף, בדיון קודם בא כוחו של פיליפ ציין שקיים מזכר בתיק החקירה שהוא טכני במהותו שהוכן ע"י השוטר אולג דורפמן ביום 19.10.09 (דברי בא כוחו של פיליפ בדיון מיום 2.10.13 עמ' 13 ש' 18-19). המאשימה טענה שחומר החקירה בתיק זה הועבר מהמשטרה ללשכת התביעות בסוף שנת 2010 וכי הפעולה האחרונה בתיק בוצעה בשנת 2010 (פרוטוקול מיום 2.10.13, עמ' 13 ש' 13-15). לא ברור לי מתי היתה בדיוק הפעולה האחרונה שבוצעה בתיק. האם ביוני 2008 כדברי בא כוחה של מרטה, או באוקטובר 2009 כדברי בא כוחו של פיליפ, או שמא בסוף שנת 2010 כדברי באת כח המאשימה. יאמר כבר עתה שהמאשימה לא הבהירה איזה פעולות בוצעו בשנת 2010, כפי שגם לא הובהר אם הפעולה של השוטר אולג דורפמן משנת

2009 היא פעולה מהותית או שמא טכנית גרידא. מכל מקום, גם אם נלך לפי שיטתה של המאשימה, שהפעולה האחרונה בתיק היא מסוף שנת 2010, הרי שמרטה הוגש כנגדה כתב אישום בעקבות הבקשה לתיקון כתב האישום המקורי, רק בסוף שנת 2010, קרי לאחר חלוף שלוש שנים.

אם ניקח את הפעולה האחרונה שבוצעה בתיק, כמועד עריכת המזכר ע"י אולג דורפמן, כתב האישום הוגש לאחר חלוף כארבע שנים. ואם נלך לפי גישתו של בא כוחה של מרטה, הרי שכתב האישום הוגש אחרי למעלה מחמש שנים.

ה.2 לגבי הפרמטר של נסיבות ההשתוות -

12. הפרמטר של נסיבות ההשתוות לוקח בחשבון רשימה פתוחה של שיקולים: **ראשית**, חומרת העבירה, ככל שחומרה זו יתרה היא, יראה בה בית משפט גורם המקרה את עוקצו של השיהוי; **שנית**, יש לבחון על מי מהצדדים רובץ אשם. מצד אחד יש לבחון האם ההשתוות של הרשות נבעה ממניעים פסולים או מכוונה להגן על אינטרס ציבורי. מצד שני, יש לבחון האם השיהוי נובע גם מאשם של הנאשם עצמו, כגון נאשם שנמלט מאימת הדין, או הסתתר מהרשויות. תחת מסגרת זו יש לבחון התנהלותו של נאשם בשנים שחלפו מעת קרות העבירה והאם ביצע עבירות נוספות. **שלישית**, יש לבחון את תוצאותיו של השיהוי על יכולתו של נאשם לנהל את הגנתו. **רביעית**, יש לשקול האם יש בתוספת הזמן שנוצרה בעקבות השיהוי, בכדי ליצור תוצאה בלתי צודקת שאינה מידתית, כך שההמתנה יוצאת התעמרות קשה (**בן חיים**, שם).

13. במקרה שבפני, העבירה שמוחסת למרטה לפי סעיף 338(א)(6) לחוק העונשין (אי נקיטת צעדי זהירות בחיה), היא עבירה שהעונש המקסימאלי בגינה הוא שלוש שנות מאסר, קרי עבירה מסוג **עוון**. בנוסף העונש המקסימאלי בגין העבירה של החזקת כלב מסוכן לפי סעיף 18(ג)(1) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים הוא מאסר שנה, היינו גם זו עבירה מסוג **עוון**. יוזכר כי תקופת ההתיישנות לצורך הגשת כתב אישום בעבירה מסוג עוון הוא חמש שנים (סעיף 9(א)(3) לחסד"פ). מרטה לא טענה שחלה התיישנות בנסיבות העניין וזאת בהתחשב בהוראות סעיף 9(ג) שמניין התקופה של ההתיישנות מתחיל מיום ההליך האחרון בחקירה, או מיום הגשת כתב האישום או מיום ההליך האחרון מטעם בית משפט, הכל לפי המאוחר יותר. מכל מקום, מאחר ותקופת ההתיישנות עומדת על חמש שנים, הדבר רק ממחיש את החובה של המאשימה לפעול במהירות הראויה לצורך סיום הטיפול בתיק נשוא כתב האישום והבאת העניין לפתחו של בית המשפט ללא שיהוי.

14. במקרה שבפני, בהנחה שהפעולה האחרונה בתיק היא אכן מחודש אוקטובר 2009, שהיא הפעולה שביצע השוטר אולג דורפמן, הרי שעד לצירופה של מרטה לכתב האישום, חלפו ארבע שנים, שהינו פרק זמן לא מבוטל לכל הדעות, בהתחשב בעובדה שמדובר בעבירות מסוג עוון, וזאת להבדיל מעבירות מסוג פשע שלגביהן נקבעה תקופת התיישנות ארוכה יותר (10 שנים, כאמור בסעיף 9(א)(2) לחסד"פ).

15. לא קיבלתי הסבר מניח את הדעת מטעם המאשימה מדוע הוגש כתב אישום כנגד פיליפ בחודש יוני

2012, ומרטה לא צורפה כנאשמת כבר אז. כמו כן, לא קיבלתי הסבר מדוע צורפה מרטה לכתב האישום רק בחודש אוקטובר 2013. אין מחלוקת בין הצדדים שבתקופת הביניים לא בוצעה כל פעולה בתיק. הווה אומר, לא היתה סיבה עניינית להמתין עם צרופה של מרטה לכתב האישום בהסתמך על מכלול הראיות שקיימות בידי המאשימה על פי חומר החקירה שנאסף. אין כל טענה כלפי מרטה שדבק בה אשם כלשהו בהתמשכות ההליכים עד להגשת כתב האישום, כגון בריחה מאימת הדין או העדר התייצבות לחקירה. האשם לשיהוי רובץ **באופן מלא** לפתחה של המאשימה. בנוסף, לא התרשמתי שהשיהוי בצירופה של מרטה לכתב האישום היה נעוץ באינטרס ציבורי כלשהו, כגון צורך בעריכת בדיקות, בירורים או תיאומים עם רשויות שונות או קבלת חומר חקירה משלים, וכיוצא באלה.

16. למרטה הזכות לדעת אם בכוונת המאשימה להגיש נגדה כתב אישום או לא, בגין אותו אירוע שנחקרה בגינו בשנת 2008, תוך פרק זמן סביר. התוצאה המעשית של צירופה של מרטה לכתב האישום, רק בסוף שנת 2013, היא פגיעה ממשית בזכות האמורה, וזאת ללא הצדק סביר ומניח את הדעת לכך. יתר על כן, משהוגש כתב אישום כנגד פיליפ בחודש יוני 2012 ומבלי שמרטה תהיה חלק ממנו, הדבר יוצר אינטרס ציפוי לגיטימי אצל מרטה שאין כוונה להעמידה לדין בגין האירוע נשוא כתב האישום. צירופה של מרטה רק בסוף שנת 2013 לכתב האישום פוגע באינטרס ציפוי זה, ללא הצדק סביר וראוי.

ו. סיכום

17. על כן, הנני קובע כי הרכיב של שיהוי בהגשת כתב האישום, הוא שיקול משמעותי לקבלת טענתה של מרטה בדבר הגנה מן הצדק שמצדיקה ביטול כתב האישום כנגדה. רכיב זה, כשלעצמו, די בו על מנת להוביל לביטול כתב האישום. **לפיכך, על פי סמכותי לפי סעיף 150 לחסד"פ, הנני מורה על מחיקתה של נאשמת מס' 3, הגב' מרטה זוברסקה מכתב האישום.**

18. קבעתי דיון בפני ליום **1.5.14** לצורך מתן ההחלטה בטענותיה של מרטה בדבר הגנה מן הצדק. מאחר וההחלטה מוכנה, הנני מורה על **ביטול הדין**.

המזכירות תשגר העתק ההחלטה למאשימה ולבאי כח הנאשמים. בא כוחה של מרטה, יעדכן אותה בדבר ביטול מועד הדין.

ניתנה היום, י"ג ניסן תשע"ד, 13 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.